

Reble

Butlletí informatiu, divulgatiu i d'opinió
de l'Associació Cultural l'Espona

Núm. 17

febrer-març de 2004

Edita: Associació Cultural l'Espona
Adreça: Font Vella, 10
43370 La Palma d'Ebre
Telèfon: 977 77 47 39
e-mail: espona@menta.net

Editorial

Si ens fessin definir amb quatre paraules la situació política desencadenada de les converses mantingudes, aquest gener passat, entre el grup terrorista ETA i Josep-Lluís Carod-Rovira, podríem triar *demagògia*, *delicte*, *ingenuïtat* i *eufòria*, i en aquest ordre.

Demagògia, segons el diccionari, és una "política fonamentada en l'ús de mètodes emotius i irracionals per estimular els sentiments dels governats cap a l'acceptació de programes d'acció impracticables i fal·laciosos que miren només de mantindre situacions de privilegi". Quina paraula tan escaient, doncs, per explicar el desencadenat de barbaritats i immoralitats que han sortit aquests dies de boca de la majoria de polítics espanyols! No hi ha cap altre terme per qualificar els qui consideren un **delicte** que un polític demòcrata vulgui utilitzar el diàleg per aconseguir la pau. Com es pot acusar de *terrorista* a qui vol combatre el terrorisme?

Deixant ara de banda el debat sobre la idoneïtat o no que aquesta trobada s'hagi produït passat escassament un mes de la constitució d'un nou govern a Catalunya i que qui ha anat a dialogar sigui, de més a més, el conseller en cap d'aquest govern, és innegable que el secretari general d'Esquerra ha pecat d'**ingenuïtat**, potser l'**eufòria** d'uns resultats a les urnes poc previstos ha portat a fer una acció, si més no, temerària. Segurament té raó qui diria que "ara no tocava".

Activitats

-El 3 de gener passat vam poder gaudir tots, petits i grans, amb el Contacontes que va organitzar l'Espona.

-Concert de música. "Peces per a corda: Mozart, Shostakovich i Schubert". Quartet de Corda Isel. Divendres 13 de febrer. Lloc Teatre l'Artesana. Falset. Hora: 20.30 h. Preu: 5 €
Organitza: Teatre l'Artesana i Ajuntament de Falset. Venda anticipada d'entrades:
Ajuntament de Falset: Dimecres i divendres de 19:00 a 21:00 h.

-Excursions culturals de CATSUD: "Cartoixans a Montsant". Diumenge 7 de març. Durada: tot el dia. Hores de caminar: 4. Dificultat: baixa. Desnivell: 300 metres. Data límit d'inscripcions: 11 de març. Més informació: tel. 626684917; e-mail info@catsud.com.

-Ulldemolins: Festa de la Truita amb suc. Segon cap de setmana de març.

-Exposició "Els colors de l'aigua". Una visió sobre el món natural de l'aigua. Oberta els dies 19, 20, 21, 26, 27 i 28 de març. Horari: de 19 a 21 hores, Lloc: vestíbul del teatre La Llanterna. Móra d'Ebre. Organitza: La Llanterna Teatre Municipal. Ajuntament de Mora d'Ebre.

*Des de l'equip de redacció del Reble, us encoratgem que ens feu arribar els vostres articles, explicant alguna cosa que pugui ser d'interès per a la resta de socis o donant la vostra opinió sobre qualsevol fet o situació.
Animeu-vos a participar!*

El Català, cosa de tots?

La preocupació pel futur de la llengua catalana s'ha convertit darrerament, de nou, en tema d'actualitat. Debats, anuncis, enquestes sobre la salut del català tornen a ser tema dels mitjans de comunicació. Segons alguns, la nostra llengua gaudeix d'una salut òptima; altres, en canvi, no es mostren tan optimistes i creuen que el panorama podria millorar, i fins i tot hi ha qui opina que la llengua està agonitzant. És com tot; depèn dels ulls amb què es miri i segons des d'on es miri les conclusions a què s'arriba canvien notablement.

Si tenim en compte la competència passiva dels parlants (si entenen el català o no), segurament tots arribaríem a concloure (i, de fet, moltes enquestes hi arriben) que no cal plorar tant, que la situació és del tot favorable. Ara bé, mirem-ho des d'un altre angle: la competència activa (el sap parlar tothom?). La conclusió final ara, amb tota certesa, ja no seria tan optimista.

Fer la radiografia del català no es pot limitar només a avaluar la competència passiva dels parlants, sinó que ha d'aprofundir sobretot en la competència activa. Si no es parla el català es redueix a una llengua simbòlica, a un objecte de vitrina, que de ben poca cosa serveix.

Què passa, doncs, amb l'ús social del català? Jo crec que, si fem una repassada a la situació, ens adonarem que, des que es va engegar el procés de normalització lingüística fins avui, s'ha avançat molt menys del que es podria avançar i fins i tot en alguns àmbits ens podríem atrevir a dir que s'ha anat enrere. Vegem-ho. Engeguem la televisió: les sèries de TV3, així com altres programes, són cada cop més bilingües, cosa del tot impensable quan es va iniciar el procés de normalització lingüística. Sortim al carrer: parem les orelles i ens adonarem que els castellanoparlants, en general, no usen el català (de fet, si no el necessiten, per què ho han de fer?) i els catalanoparlants, per un respecte i una educació mal entesos, fem el canvi a la seua llengua automàticament. Anem al cinema: on són les pel·lícules en català? En tot cas, quan hi són, les trobarem al cinema més amagat, a la sala més amagada, un dia intempestiu (en fi, que hem de fer mans i mànigues per veure una pel·lícula doblada en la nostra llengua). Diguen-me pessimista però, davant d'aquest panorama, creieu que la llengua gaudeix d'una salut òptima?

No tot pot ser negatiu, però. Hi ha una porteta d'esperança que s'obre amb la nova immigració. En efecte, encara hi ha gent nouvinguda que s'interessa per la nostra llengua i que té ganes d'aprendre-la per integrar-se al lloc d'arribada. Des d'aquí la meua admiració per aquesta gent. Suposo que el fet que la seua llengua materna sigui, en molts casos, una altra de diferent a les dos llengües oficials de Catalunya els encoratja a aprendre la que ens és pròpia.

Bé, la situació actual, fruit d'un procés de normalització lingüística que es va iniciar fa uns quinze anys, és aquesta. L'evolució cap al futur depèn, com sempre, a part dels parlants mateixos, de la voluntat política dels nous governants. Caldrà veure quina empenta li donen i si saben aprofitar aquesta nova onada migratòria de fora de l'Estat per fer valdre amb més força el concepte de llengua pròpia. Farem realment un pas endavant?

Imma Cubells Bartolomé
Filòloga

Si voleu participar-hi *posant Reble* ens podeu fer arribar els vostres articles:

- Posant-vos en contacte amb qualsevol membre de la junta.
- Per correu ordinari o per correu electrònic.

Els articles hauran de ser en català, preferiblement en format digital, mecanografiats a espai senzill, lletra Arial 10 i en programa Word, i hauran de tindre una extensió màxima d'una pàgina.

*L'Espona no
es fa
responsable
de les
opinions
expressades
en l'article.*